

www.parohiaserbanvoda.ro

SĂPTĂMÂNA PĂTIMILOR

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

**DENIA
SFINTEI ȘI MARII VINERI**

LECTIA DE SUFLET A GOLGOTEI

Evangeliiile ne-au amintit de rugăciunea Domnului în grădina Ghetsimani, când Domnul s-a rugat cu lacrimi de sânge pentru noi și pentru mântuirea noastră, pentru unitatea Bisericii și pentru păstrarea credinței. S-a rugat nu numai pentru Apostoli, ci și pentru noi care prin Apostoli vom crede în numele Lui. Celelalte Evanghelii ne aduc aminte de pătimirile cele mântuitoare ale Domnului nostru Iisus Hristos, de cele 7 cuvinte de pe cruce ca un ultim și tainic testament pe care Domnul nostru Iisus Hristos ni-l lasă odată cu răstignirea Sa pe cruce.

Este o școală a Golgotei, la care suntem invitați cu toți și la care școală neamul nostru a luat aminte prin slujitorii ei, pentru că prin cele 7 grăiri pe cruce Domnul vrea să sublinieze în primul rând că trebuie să-i iertăm pe cei care ne greșesc: „Părinte, iartă-le lor că nu știu ce fac!”

Apoi în alt cuvânt Domnul spune: „Adevărat zic ție: astăzi vei fi cu Mine în Rai”, un cuvânt dar adresat tâlharului care s-a pocăit pe Cruce, dătător de speranță pentru păcătoșii care se pocăiesc chiar și înainte de a-și da ultima suflare. Prin acest cuvânt Domnul își continuă misiunea și pe cruce.

Un alt cuvânt este pentru mama sa, ce stătea sub Crucea iubitelui ei Fiul răstignit: „Femeie, iată fiul tău”. Apostolului Ioan îi zice: „Iată mama ta”, arătând grija de fiu, pe care toți o datorăm părinților, împlinind porunca cinstirii tatălui și a mamei.

Sfășietor cuvânt al patrulea „Dumnezeu Meu, Dumnezeu Meu, de ce M-ai părăsit?”, arătând neputința firii omenești, căci omul este aici cel ce pătimește pe cruce.

Adânc este al cincilea cuvânt: „Mi-e sete!”, căci deși arșița zilei și scurgerea sfântului Său sânge îi provoacă setea,

Cuvintele Evangheliei, ale celor 12 Evanghelii ce se citesc, ne invită să fim martori la ceea ce s-a întâmplat acum 2000 de ani când Domnul Iisus Hristos a suferit moarte pentru noi oamenii. Fiecare Evanghelie care s-a citit a fost o aducere aminte a celor mai frumoase cuvinte rostite de Domnul nostru Iisus Hristos.

mai degrabă Mântuitorul însetează nu de apă, ci de dragoste, și de ajuns i-ar fi fost o singură picătură de milă de la oameni în cele trei ceasuri cât a fost atârnat pe Cruce.

Apropiindu-se de sfârșitul vieții sale pământești, se va preda în mâinile Tatălui Ceresc: „Părinte, în mâinile Tale îmi dau duhul”, ca să luăm aminte că de la Tatăl a venit, nu cu de la Sine putere, cum evreeii îi aduceau vină.

Iar ultimul cuvânt, „Săvârșitu-s-a”, ne încredințează că misiunea răscum-părării și mântuirii neamului omenesc s-a împlinit, pecetluită fiind cu sângele și moarte Domnului pe Cruce, Mesia cel adevărat. Iar chinul săvârșitu-s-a și el, lăsând loc vieții ce va urma, căci mărețul act al biruinței asupra morții îl vom vedea curând în slava Învierii Domnului.

Iată dar, învățătura Domnului pe Cruce, la care până azi poate ai fost nepăsător. Ia lecția de suflet de pe

Golgota, ca să-ți aduci întotdeauna aminte de ea, și oricând scoate învățătura ei pentru a o pune pază în calea păcatelor ce-ți dau târcoale. Cu David psalmistul zicând „în inima mea am ascuns cuvintele Tale ca să nu mai greșesc” (Ps. 118, 11).

Amvon înalt Crucea pe care Domnul și Mântuitorul nostru ne-a vestit învățătura cea de viață dătătoare, la ea trebuie să alergăm când împresurați de necazuri, îi cerem har, scăpare și mângâiere. Neuitând a da slavă lui Dumnezeu, precum dumnezeiescul Pavel: „Iar mie, să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, și eu pentru lume!” Și poate, în aceste zile, ascultând Evangheliile Pătimirilor Sale, să înnoim răbdarea noastră până la moarte în purtarea Crucii lui Hristos, bineștiind că toată virtutea este o cruce. Amin! ❖

Părintele Dinu

ACEASTA S-O FACETI SPRE POMENIREA MEA

„Și pe când mâncau ei, Iisus, luând pâinea și mulțumind, a frânt și a dat ucenicilor Săi, zicând: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu”. Și luând paharul și mulțumind, l-a dat lor zicând: „Beți dintru acesta toți; acesta este sângele Meu, al legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor”

Vai, cât de mare e orbirea vânzătorului! S-a împărțit cu tainele și a rămas același; s-a desfătat de masa cea prea înfricoșătoare și nu s-a schimbat. Evanghelistul Luca a arătat aceasta spunând: „După pâine, a intrat în el satana (Luca 22, 3)”. N-a spus-o ca să disprețuiască trupul Stăpânului, ci ca să vădească nerușinarea vânzătorului. Păcatul lui Iuda a ajuns mai mare din două pricini: și pentru că s-a apropiat de taine cu astfel de gând, și pentru că apropiindu-se n-a ajuns mai bun, nici datorită fricii, nici datorită binefacerii primite, nici datorită cinstei ce i s-a făcut. Hristos nu l-a oprit, deși știa totul, ca să cunoști că Dumnezeu nu lasă nimic la o parte din cele ce pot îndrepta pe cineva. De aceea, și mai înainte și mai târziu, i-a amintit neconținut și l-a povățuit, și cu fapta și cu cuvântul și cu frica și cu blândețea și cu amenințarea și cu cinstea. Dar nimic nu l-a făcut să se îndepărteze de boala aceasta cumplită a iubirii de arginți. De aceea Hristos, lăsându-l pe Iuda, amintește iarăși, prin sfintele taine, de junghierea Sa; iar în timpul mesei vorbește de cruce, pentru ca, prin prezicerea repetată a morții Sale, să-i facă pe ucenici să primească cu ușurință patimile Sale. Ce n-ar fi pățit ucenicii dacă n-ar fi auzit nimic de patimi, când s-au tulburat atâta, deși le vorbise mai dinainte atâtea de patimile Sale, deși făcuse atâtea minuni înaintea lor? „Și pe când mâncau ei, a luat pâinea și a frânt”.

Dar pentru care pricină a săvârșit taina aceasta în timpul Paștilor?

Ca să afli cu orice prilej că El este legiuitorul Vechiului Testament și că pentru cele din Noul Testament au fost preînchipuite cele din Vechiul Testament. De aceea acum a pus adevărul în locul preînchipuirii. Seara era dovada împlinirii vremurilor, dovadă că faptele pentru mântuirea oamenilor au ajuns la sfârșit. „Și a mulțumit”.

Ne învață că așa trebuie să săvârșim taina aceasta și ne arată că merge de bună voie la patimă; ne mai învață că trebuie să suferim cu mulțumire orice necaz și supărare, dându-ne și prin aceasta bune nădejdi. Dacă preînchipuirea a slobozit poporul iudeu din

o robie atâta de grea, apoi cu mult mai mult adevărul va slobozi lumea și va fi o binefacere pentru oameni. De aceea n-a dat sfintele taine mai dinainte, ci când trebuia să înceteze legea Vechiului Testament. Hristos a pus capăt celei mai mari sărbători a legii vechi și i-a mutat pe ucenici la o altă masă, la o masă prea înfricoșătoare, spunând: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu, care se frânge pentru mulți”.

Dar cum se face că ucenicii nu s-au tulburat la auzul acestor cuvinte?

Pentru că Hristos le spusese și mai înainte multe și mari lucruri despre taina aceasta. De aceea acum nu mai stăruie – că și auziseră din destul -, ci spune numai pricina patimilor Sale, adică iertarea păcatelor. Numește sângele Său sânge al Noului Testament, adică al făgăduinței, al legii noi. Făgăduise de multă vreme sângele Său; sângele Său este temelia Testamentului celui Nou. Și după cum Vechiul Testament avea oi și viței, tot așa și Noul Testament are sângele Stăpânului. Prin aceste cuvinte Hristos arată că are să moară; de aceea vorbește de Testament; și amintește de Testamentul de mai înainte, că și el fusese sfințit prin sânge. Și iarăși vorbește de pricina morții: „Care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor”; și adaugă: „Aceasta s-o faceți spre pomenirea Mea (Luca 22, 19)”. Ai văzut cum îi scoate și îi îndepărtează pe ucenici de obiceiurile iudaice? „După cum săvârșeați Paștele iudaic, le spune Hristos, spre pomenirea minunilor din Egipt, tot așa săvârșiți-l și pe acesta spre pomenirea Mea. Sângele acela s-a vărsat spre mântuirea celor întâi-născuți din Egipt; acesta însă, spre iertarea păcatelor întregii lumi, că „acesta e sângele Meu, care se varsă spre iertarea păcatelor”. A spus aceste cuvinte și spre a arăta prin ele că patima și crucea sunt o taină, dar și spre a

mângâia pe ucenici. Și după cum Moise a spus: „Aceasta este vouă pomenire veșnică (Ieș 3, 15)”, tot așa și Domnul a spus: „Spre pomenirea Mea până ce voi veni”. De aceea a și spus: „Mult am dorit să mănânc Paștele acesta (Luca 22, 15)”, cu alte cuvinte: „Mult am dorit să vă dau vouă lucrurile acestea noi, să vă dau un Paște prin care vreau să vă fac oameni duhovnicești”. A băut și Domnul din sânge, ca nu cumva ucenicii, la auzul cuvintelor Sale, să spună: „Ce? Bem sânge și mâncăm carne?” și să se tulbure – că mulți s-au smintit de aceste cuvinte, când a vorbit de lucrul acesta mai înainte (Ioan 6, 53-61).

Deci, ca să nu se tulbure și acum, a băut El mai întâi, ca să-i aducă netulburați la împărțirea cu tainele. De aceea El însuși a băut sângele Lui. ❖

*Sfântul Ioan Gură de Aur
(din Omilia LXXXII)*

Cina cea de taină

Alexei Mateevici

Au zis Hristos: „Ar' să mă vândă Unul din voi”, - ș-amară I-au pătruns atunci durerea Pe ucenici; toți se-nfioară Și-ntreabă: „Doamne, eu?”

Și Ioan nestrămutatul, Iar și Petru, plin de frică, Și-mprejur din nou cu toții Tremurând încep să zică: „Doamne, eu?”

Ce să zic atunci eu, bietul, Eu, cu inima mea slabă, Când și cei tari în credință, Tremurând, pe Domnu-ntreabă: „Doamne, eu?” ❖

PROCESUL MÂNTUITORULUI (4)

Din cele douăsprezece evanghelii care se citesc în această seară, patru vorbesc despre vânzarea Domnului, prinderea, arestarea și „judecarea” sa. În dimineața zilei de 7 aprilie, după ce Iisus apare în fața Sinedriului într-o ședință scurtă, cu un verdict dinainte stabilit, Domnul este predat de evrei lui Pilat.

Continuăm prezentarea „procesului” Domnului întemeindu-ne mai ales pe cartea Pr. Prof. Vasile Mihoc, „Procesul Mântuitorului” (Editura Teofania, Sibiu, 2001).

Primul interogatoriu la Pilat

Iudeii „n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștile” (In 18, 28). Paștile începeau în seara zilei în care a fost judecat și răstignit Mântuitorul, și nu cu o seară înainte așa cum înțelegem din evanghelii. Iisus a prăznuit Paștile cu ucenicii Săi în seara precedentă, Mântuitorul anticipând sărbătoarea și instituind de fapt la Cina cea de taină un Paște nou, prin Sfânta Euharistie.

„Pilat, ieșind afară la iudei, îi întreabă asupra vinei acuzatului. Răspunsul impertinent al sinedriștilor urmărește să-i smulgă o cât mai rapidă confirmare a sentinței de condamnare pronunțată de ei: „Dacă Acesta n-ar fi răufăcător, nu și L-am fi dat ție” (In 18, 30). Dacă e așa - spune Pilat, făcându-se a crede că ei nu cer decât autorizația de a judeca o cauză oarecare cu caracter religios -, „luați-L voi și judecați-L după legea voastră.” Ei însă răspund: „Nouă nu ne este îngăduit să omorăm pe nimeni” (In 18, 31). Iisus trebuia, deci, să

fie condamnat la moarte de guvernatorul roman și să fie executat prin răstignire, ca răzvrătitor. Evanghelistul Ioan chiar adaugă o explicație la acest ultim răspuns al sinedriștilor: „Ca să se împlinească cuvântul lui Iisus, pe care îl spusese (cf. Mt 20, 19 și loc. par.), însemnând cu ce moarte avea să moară” (In 18, 32).

Și pentru a-l convinge pe Pilat să dea o astfel de sentință, sinedriștii îi aduc lui Iisus trei grave acuze cu caracter politic, zicând: „Pe Acesta L-am găsit (1) răzvrătind neamul nostru și (2) împiedicând să dăm dajdie Cezarului și (3) zicând că El este Hristos, regele” (Lc 23, 2). Oricare dintre aceste învinuiri, singură - chiar și ultima, în înțelesul dat ei de sinedriști -, ar fi fost vrednică de moarte. Numai că toate aceste acuze erau mincinoase și nu puteau fi în nici un chip susținute.” (Procesul Mântuitorului, p.41-42)

Pilat și-a dat seama de la început de acest lucru. Nu este interesat de controversele religioase ale iudeilor care stăteau la originea cazului de față, căci romanii nu aveau prea mult respect pentru iudei. De aceea Pilat va fi fost mai degrabă favorabil lui Iisus chiar și numai din dispreț pentru iudei.

Pilat îl întreabă: „Tu ești regele iudeilor?” Întrebarea are o intonație ușor ironică. Domnul răspunde: „De la tine însuși zici aceasta, sau alții ți-au spus despre mine?” (In 18, 33-34). Iisus nu încălcăse în nici un fel legea romană. Ca Mesia, Unsul lui Dumnezeu, El este Rege, dar nu într-un înțeles politic. Iisus precizează că Împărăția Sa nu este din lumea aceasta și că El a venit în lume ca să mărturisească adevărul. „Ce este adevărul?” întreabă sceptic Pilat și pune astfel capăt interogatoriului.

Lămurit că învinuirile pe care sinedriștii I le aduc lui Iisus sunt invenții, iese afară la iudei și spune: „Eu nu găsesc în El nici o vină”. Ei însă au început să strige stăruitor că „întărită poporul, învățând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici” (Lc 23, 5). Atunci Pilat întreabă: „omul este galileean”? Dacă-i așa, să-L judece Irod, sub a cărui stăpânire este. Și-L trimite pe Iisus la Irod.

Iisus înaintea lui Irod

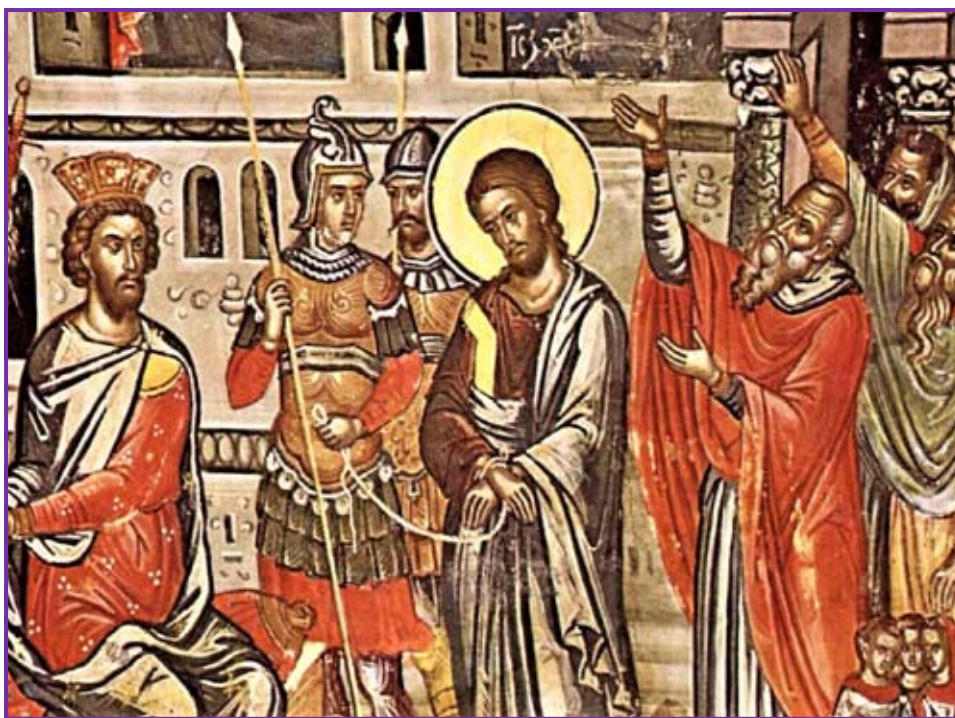
Despre întâlnirea lui Iisus cu Irod aflăm numai de la evanghelistul Luca (23, 7-12). Irod Antipa, tetrarhul Galileii și al Pereii (4 î.H. - 39 d.H.) era și el la Ierusalim la acea dată, căci venise să serbeze Paștile. Era fiul nelegiuitului Irod Idumeul. Pentru el legea dumnezeiască nu prea conta, dacă luăm în considerare numai viața sa imorală, căci trăia cu soția fratelui său. Și încă aceasta nu era singura sa fărâdelege (Lc 3, 19-20).

„Irod auzise multe despre Iisus și, desigur, mai ales despre minunile sale răsunătoare. Într-un prim moment a crezut chiar - bântuit de coșmaruri ca ucigaș al lui Ioan Botezătorul - că Iisus n-ar fi altul decât marele prooroc înviat din morți (Mc 6, 16). Evanghelia ne spune că „Irod, văzând pe Iisus, s-a bucurat foarte” (Lc 23, 8a). Probabil că s-a bucurat mai ales văzând cu ochii săi că Iisus nu este Ioan Botezătorul. S-a bucurat apoi și pentru că auzise despre El și nădăjduia să vadă vreo minune săvârșită de El” (v. 8b). I-a pus, deci, lui Iisus o mulțime de întrebări. Domnul însă „nu i-a răspuns nimic”, manifestându-și în acest fel disprețul profund pentru acest ticălos petrecăreț și ucigaș. Disprețul Mântuitorului pentru acest Irod se vădise și într-o altă împrejurare: atunci când Irod I-a trimis porunca de a ieși dintre hotarele stăpânirii sale, Iisus nu numai că nu s-a supus imediat, ci I-a numit „vulpe”. „Mergând - le zise Iisus trimișilor lui Irod -, spuneți vulpii acesteia: «Iată, alung demoni și fac vindecări, astăzi și mâine, iar a treia zi voi sfârși»”. Ce ironie: pe tronul „leului” David sta acum o nevrednică „vulpe”! De aceea, nici nu i-a ascultat porunca, arătând că nu recunoaște autoritatea tiranului. Nici acum nu i se supune și nu-i răspunde la avalanșa de întrebări pe care i le pune Irod, cum nu răspunde nimic nici învinuirilor pe care, în fața acestuia, I le aduc „arhieriei și cărturarilor” (v. 9-10).

Tăcerea lui Iisus nu trezește nici o scânteie de remușcare în inima ticăloșită a tetrarhului. Dimpotrivă, Irod râde. Râde și slugarnicul său anturaj. Și după ce această adunătură destrăbălată îl batjocorește în voie pe Iisus, Irod i-L trimite înapoi lui Pilat, nu înainte însă de a pune ca pe umerii zdrobiți de lovituri ai lui Iisus să fie aruncată o „haină strălucitoare”. Mulți tâlcuitori cred că e vorba de o tunică albă asemănătoare cu aceea pe care la Roma tribunii militari o purtau în luptă sau pe care o purtau obligatoriu candidații la alegeri (candidat vine chiar de la toga candida, adică: togă albă). Dacă e așa, în gestul lui Irod trebuie să vedem o ironie la adresa lui Pilat: mi-ai făcut o glumă, poftim, îți răspund cu aceeași monedă.

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 6 - 8 APRILIE 2018

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Vineri 6 aprilie	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Scoaterea Sfântului Epitaf și trecerea pe sub Sfânta Masă
	18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Denia Prohodului Domnului / Utrenia Sâmbetei Mari
	20 ⁰⁰ -21 ⁰⁰	Procesiune în jurul bisericii
Sâmbătă 7 aprilie	07 ⁰⁰ -10 ⁰⁰	Împărțirea copiilor
	08 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Pregătirea Sfântului Paști / Curățenie în biserică
	23 ³⁰	Canonul Sâmbetei Mari
Duminică 8 aprilie	00 ⁰⁰ -01 ⁰⁰	Slujba Învierii Domnului - Veniți de luați lumină!
	01 ⁰⁰ -03 ⁰⁰	Sfânta Liturghie
	12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Vecernia Paștilor – „A doua Înviere”

Numai că „mingea” pe care și-o trimite de la unul la altul cei doi este un nevinovat. Și amândoi sunt convingși de acest lucru. Erau însă prea obișnuiți cu încălcarea dreptății pentru ca acest lucru să mai însemne ceva pentru unul sau pentru celălalt. În orice caz, jocul le-a făcut plăcere amândurora și Evanghelia notează că, dacă înainte fuseseră dușmani, „în ziua aceea Irod și Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul” (Lc 23, 12).” (Procesul Mântuitorului, p. 45-46)

Claudia Procula. Baraba

Iisus este readus, legat și sub ploaia de injurii ale celor ce-I vor moartea cu tot dinadinsul, în pretoriu. Pilat îi anunță pe arhierii și căpeteniile poporului că nici el și nici Irod nu-L găsesc vinovat pe Iisus de niciuna dintre învinuirile pe care ei I le aduc. Și adaugă Pilat, „pedepsindu-L, Îl voi elibera” (Lc 23, 13-16). Dar de ce să pedepsească un nevinovat? Pentru că a fost la originea acestei tulburări și, desigur, pentru a oferi o satisfacție mulțimii. Pedepsa nu este însă moartea, ci biciuirea (In 19, 1), Pilat încercând astfel să-l salveze pe Iisus.

Pilat intră în tribunal și se așează pe scaunul de judecată (Mt 27, 19) pentru a pronunța sentința. Era obiceiul ca la Paști procuratorul să le elibereze iudeilor un condamnat. Și se pare că tocmai atunci a

venit la Pilat o delegație spre a-i cere respectarea acestui obicei (Mc 15, 8). În temniță se afla atunci un vinovat vestit, Baraba.

„Pilat, crezând că între Iisus și Baraba mulțimea n-ar putea nicidecum să-l aleagă pe acesta din urmă și, de fapt, nesusizând cât de fermă era hotărârea sinodriștilor de a-L pierde pe Iisus, pronunță cele două nume. Pe care dintre cei doi să-l elibereze? Mulțimea nu răspunde imediat. Citim, printre rândurile evanghelice, o anumită ezitare în acest punct. Pilat crede că manevra sa a reușit. Dorea cu atât mai mult să-L salveze pe Iisus, cu cât, după cum ne spune prima Evanghelie, „pe când stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui (Claudia Procula, după apocrifa numită Evanghelia lui Nicodim) i-a trimis acest cuvânt: «Nimic să nu faci Dreptului aceluia, că mult am suferit azi în vis pentru El»” (Mt 27, 19).

Sinodriștii au sesizat imediat că sunt pe punctul de a scăpa situația din mână. De aceea, fără să piardă nici un moment, amestecându-se în mulțime, au început să-i sufle răspunsul. Evanghelia ne spune precis că „arhieriei și bătrânii au ațâțat mulțimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă” (Mt 27, 20; cf. Mc 15, 11). Ușor de influențat, gloata a început să strige: „Pe Baraba! Pe Baraba!” Mirat, Pilat întrebă: „Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos?” La care toți au răspuns: „Să fie răstignit!” Pilat își dă seama că tentativa sa a eșuat. Mai întrebă totuși: „Dar ce rău a făcut?” Ei nu fac însă altceva decât să strige și mai tare: „Răstignește-L! Răstignește-L!” (Mt 27, 21-23 și loc. par.). „Și strigătele lor au biruit”, notează Sf. Luca (23, 23).” (Procesul Mântuitorului, p. 48-49) ❖